

פרשת : ויזי

הפטרה:ויקרא(מלכים א ב א)

4:09	4:04	4:17	הדלקת נרות שבת :
5:18	5:19	5:20	צאת השבת :
5:52	ר"ת:	4:39:30	שקיעת החמה :

שערי דמעה ט. עמוד 8

שמונת פסוקיה: 85

שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו.(ברכות ח)

הוצא קטן הפמות ורצ האיכות לחאק לצותיהם של אחינו בני ישראל קדושים לחציהם עצמם

- 107ח** מאוצרות ההפטרה(29) – ולדוד הוסיף השם יום אחד והלומים נוצצים מהפטרת השבוע במיוחד בשבילי
- לקחי הפרשה לשבת(76) – עצות והנהגות מחז"ל הקדושים שאינו ראוי לברכה... האמנם ?
- פלפלין מפלפלין –(54) פתשובה לשאלה, האם ראוי להקדים או לאחר את ברכת קדוש לבנה במוצי"ש ליל צום עשרה בטבת או לא ?
- 107ח** חברים מקשיבים לקולך (28) שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים
- "יחב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וכסופים להשם יתברך מהאדמור מקאמנא וצ"ל אש להבת שלהבת(471)מקבץ תדושים-להמשיך מקדשת שבת הארות למחשבות קדושות
- מה-אתבתי תורתך (36) למה בקש יעקב לגלות לבניו את הקץ? כי-עליך תרגנו כלי-היום – חלק ו'

- הכנות נצרכות לשבת קודש (93) כשהמדות בשלמות בלי פגם, ישאף לחבר לכבוד שבת שמים וארץ
- מעלת תפלת ותיקין (79) או לי שהבאתי חרון אף לעולם.. ה'
- מעלת למוד הזוהר (84) מה ראה יעקב אבינו שקרא לבניו?
- דרך ארץ קדמה לתורה (27)107ח מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – עלבוננו של אמן
- פלאי הבורא מבשרי אחזה אלוה(58) רחמנא לבא בעי – העקר הוא פהרת הלב
- תופינים לשבת קודש (80) נצנצה בו רוח הקדש...

הכנות נצרכות לשבת קודש (93) – כשהמדות בשלמות בלי פגם, ישאף לחבר לכבוד שבת שמים וארץ

למנו ונענו קולאים וקמים ו... הרבה תמידות באור והרבה הרמת נבות על מצבנו שנראה לכאורה די ענום, אבל דוקא בתקופה זו נפרים עבדי ה' הנאמנים שהם בחינת מעט מן האור דוחה הרבה מהחשך ורואים אותם איתנים וחסונים, ולא רק שלא משפעים מהאדם של השועלים מחבלים כרמים אלא מחזקים את בלבם. וידועים דבריו של האדמור מקאמנא שכתב שאפלו על דהית מחשבה אחת לא טובה גורם לשמחה עצומה להשם יתברך מחשבה אחת ! כל שכן על פעולה נשמית או תקון מדה אחת אשריכם, ישראל. או פשוט להתמלא בשמחה עצומה ולטפח לעצמך על השכם ולהתמלא בכטחון מלא באבינו שבשמים ופשוט לעד קדימה לקראת השלמת היעוד שבזרא עולם שם אותי כאן בעולם הזה וכל השאר "רק תפאורה שפשוט לא משפיעה עלי" בדיעה שאנחנו עם הסגלה מכל העמים, ועתה התבוננו היטב כמאמר זה שכתב רבנו אברהם דוב מאברוש בעל הבת עין ונשאב מקאן אמונה צרופה שלא נהנת לערעור ושמחה עצומה על שזכינו שבתנו בנו מלך העולם לבניו אהוביו בדי להבין ענין פרשתנו הסתומה. וגם להבין ענין שם מ"ב ירד עם יעקב למצרים (וח"ב ד: ובהנהגות מהר"ח ובמק"מ, ו"ר פ' שמות ס"ו ז) דהנה בתיב (שמות י"ח ה) והייתם לי סגלה מכל העמים, שעקר בריאת העמים אמות היו בשבילי וישראל שיהיו סגלה מכל העמים כיתרון האור מן החשך, היינו שבבחינת ישראל יש בחי' שבעים נפש שבקדשה, ובכח השבעים נפש שבקדשה מעלים ישראל את בחי' שבעים אמות שבקלפה למקורם הקדוש, היינו הנצוצות הקדושים שיש בהם, ובהו היה יתרון האור מן החשך, והו בכלל ישראל. וכן בפרט, בכל אחד ואחד מישראל יש גם כן בחינות אלו, היינו שיש שבע מדות קדושות, והו לעמת זה עשה אלהים, שבע מדות קדושות בחינת יצר הרע, בחי' תאוות רעות וכעס וכדומה, וכ' עשה אלהים בכדי שאיש הישראלי יעלה כל המדות קדושות לבחינת קדשה, בכח השבע מדות הקדושות, כדאייתא בספרי הצדיקים (ע' מאור עינים פ' לך דף ע"ח) ואת הנפש אשר עשו בשבא אדם מדה רעה כגון תאוה רעה ר"ל, יסתכל במדה שהוא בכח הקדושה שבו, שבו איך יש באותה בחינה יצוץ הקדוש, בחינת ה', כמאמר הכתוב (דברים ל ד) כי ה' הוא האלהים, היינו שבבחינת אלהים בחינת הסתר הקדשה (ע' ו"ח"ב צ"ו), יש בו בחינת ה', ועקר הבריאה היתה בכדי להעלותה לבחינת ה', כמאמר הכתוב (דברי הימים א כ"א יא) לך ה' הגדלה גוי, וזהו עקר העבודה לה, להעלות הנצוצות הקדושים מכל המדות רעות, ויהיה יתרון האור מן החשך. והו בחינת תשובה, שמישיב הנצוצות הקדושות למקורם. והו במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד (ברכות ל"ד), היינו שיש בחינת צדיק שהוא קדוש וטהור מילדותו, ואין לו שום מדה רעה, ולא בא לו שום תאוה נשמית ולא שום בחינה אחרת שאינה קדושה, והו בודאי צדיק גמור. אבל אין זה שלמות העבודה, כי עקר העבודה הוא להפוך השוכא לנהורא כנ"ל, וצריך הצדיק גמור לחזר אחר זה להיות בבחינת תשובה הנ"ל. לכן, יעקב ובניו שהיו צדיקים גמורים מילדותם, ולא היה להם שום בחינה אחרת שאינה קדשה כנ"ל, ולא היו בבחינת פעלי תשובה הנ"ל, והקב"ה ברב רחמי רצה להעלותם

למנו ונענו קולאים וקמים ו... הרבה תמידות באור והרבה הרמת נבות על מצבנו שנראה לכאורה די ענום, אבל דוקא בתקופה זו נפרים עבדי ה' הנאמנים שהם בחינת מעט מן האור דוחה הרבה מהחשך ורואים אותם איתנים וחסונים, ולא רק שלא משפעים מהאדם של השועלים מחבלים כרמים אלא מחזקים את בלבם. וידועים דבריו של האדמור מקאמנא שכתב שאפלו על דהית מחשבה אחת לא טובה גורם לשמחה עצומה להשם יתברך מחשבה אחת ! כל שכן על פעולה נשמית או תקון מדה אחת אשריכם, ישראל. או פשוט להתמלא בשמחה עצומה ולטפח לעצמך על השכם ולהתמלא בכטחון מלא באבינו שבשמים ופשוט לעד קדימה לקראת השלמת היעוד שבזרא עולם שם אותי כאן בעולם הזה וכל השאר "רק תפאורה שפשוט לא משפיעה עלי" בדיעה שאנחנו עם הסגלה מכל העמים, ועתה התבוננו היטב כמאמר זה שכתב רבנו אברהם דוב מאברוש בעל הבת עין ונשאב מקאן אמונה צרופה שלא נהנת לערעור ושמחה עצומה על שזכינו שבתנו בנו מלך העולם לבניו אהוביו בדי להבין ענין פרשתנו הסתומה. וגם להבין ענין שם מ"ב ירד עם יעקב למצרים (וח"ב ד: ובהנהגות מהר"ח ובמק"מ, ו"ר פ' שמות ס"ו ז) דהנה בתיב (שמות י"ח ה) והייתם לי סגלה מכל העמים, שעקר בריאת העמים אמות היו בשבילי וישראל שיהיו סגלה מכל העמים כיתרון האור מן החשך, היינו שבבחינת ישראל יש בחי' שבעים נפש שבקדשה, ובכח השבעים נפש שבקדשה מעלים ישראל את בחי' שבעים אמות שבקלפה למקורם הקדוש, היינו הנצוצות הקדושים שיש בהם, ובהו היה יתרון האור מן החשך, והו בכלל ישראל. וכן בפרט, בכל אחד ואחד מישראל יש גם כן בחינות אלו, היינו שיש שבע מדות קדושות, והו לעמת זה עשה אלהים, שבע מדות קדושות בחינת יצר הרע, בחי' תאוות רעות וכעס וכדומה, וכ' עשה אלהים בכדי שאיש הישראלי יעלה כל המדות קדושות לבחינת קדשה, בכח השבע מדות הקדושות, כדאייתא בספרי הצדיקים (ע' מאור עינים פ' לך דף ע"ח) ואת הנפש אשר עשו בשבא אדם מדה רעה כגון תאוה רעה ר"ל, יסתכל במדה שהוא בכח הקדושה שבו, שבו איך יש באותה בחינה יצוץ הקדוש, בחינת ה', כמאמר הכתוב (דברים ל ד) כי ה' הוא האלהים, היינו שבבחינת אלהים בחינת הסתר הקדשה (ע' ו"ח"ב צ"ו), יש בו בחינת ה', ועקר הבריאה היתה בכדי להעלותה לבחינת ה', כמאמר הכתוב (דברי הימים א כ"א יא) לך ה' הגדלה גוי, וזהו עקר העבודה לה, להעלות הנצוצות הקדושים מכל המדות רעות, ויהיה יתרון האור מן החשך. והו בחינת תשובה, שמישיב הנצוצות הקדושות למקורם. והו במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד (ברכות ל"ד), היינו שיש בחינת צדיק שהוא קדוש וטהור מילדותו, ואין לו שום מדה רעה, ולא בא לו שום תאוה נשמית ולא שום בחינה אחרת שאינה קדושה, והו בודאי צדיק גמור. אבל אין זה שלמות העבודה, כי עקר העבודה הוא להפוך השוכא לנהורא כנ"ל, וצריך הצדיק גמור לחזר אחר זה להיות בבחינת תשובה הנ"ל. לכן, יעקב ובניו שהיו צדיקים גמורים מילדותם, ולא היה להם שום בחינה אחרת שאינה קדשה כנ"ל, ולא היו בבחינת פעלי תשובה הנ"ל, והקב"ה ברב רחמי רצה להעלותם

דברי תורה לסעודה ראשונה ליל שבת כנגד יצחק אבינו להוציא מקול רם ובשמחה דא היה סעודה המקל הפוחז מדישין

תאווה, הוא בחינת גאות, וגורם הסתלקות השכינה, בדאימת בנמרא (פסחים סו:) אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו, ונצרך לבחינת תשובה, שעל ידי תשובה תשוב ה"א (וח"ג קכב), מרמו על השכינה (וח"א צג). ויוסף היה בבחינת אל"י שמ"ע ואל ארונתו לא שמע (תנחומא נשא כח), פרוש שעקר בחינת קדושה שלו היה רק אלי, שתבת שמ"ע בנימטריא קדו"ש. ואל ארונתו לא שמע, היינו שבחינת מלוכה שלו היה מוכניע ומשפיל, וכל התאוות לא היו נחשבים נגד רצונו, רק שקבל עליו על מלכות שמים באמת. ובחינה המביאו לידי בחינה זו הוא בחינת יעקב, כמ"ש (בראשית לט יא) ויבא הניתה לעשות מלאכתו, שראה דמות דיוקנו של יעקב (סוטה לו). ומחמת זה זכה לבחינת מלכות. והוא לא לברה קא סניד אלא לדידיה, היינו שסניד לבחינה שלו, שמחמת בחינתו זכה יוסף למלכות, וזה הוא, וישתחו ישראל על ראש המטה, היינו לבחינת מלכות המא מבחינת מטה, שהוא מרמו על יחוד אמתו הנעשה מבחינת יראה וקבלת על מלכות שמים באמת, שלא כדי להשיג משאלות לבו, שזה היה בחינת יעקב, ומחמת זה זכה יוסף למלכות, ודי רצון שנוקה לבחינה זו (זה צריך באור קצת): ויברכם ביום ההוא (מח כ). ותרגום יונתן ביומא דמהלמא. ולהבין זה על דרך העבודה. גם עוד אופן א' בפסוק האספו ואגידה וגו' (בראשית מט א). דהנה עקר בריאת העולם היתה בראשית (בראשית א א) בשביל היראה שנקראת ראשית (אותיות דר"ע אות ב). פרוש, שישראל יעבדו את ה' ביראה ופחד ובושה מפניו ותברך, ויהיה ה' לנגדו תמיד, ותמיד יציר בעצמו כאלו עומד לפניו ית' כי מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פניו מניה ואם יסתר איש במסתרים גם שם ה' רואהו, וע"ז ישתדל תמיד למלאות רצון הבורא ב"ה לעבדו באימה ופחד, אפלו בעסקו בעניני נשמיים כגון אכילה ושתיה וכדומה, בהכל יהיה פונתו להעלותו לה' ולחבר את בחינת הנשמי בחינת ארציות שלו לבחינת רוחני בחינת שמים, על ידי בחינת טו"ב, בחינת ניצוץ הקדוש ונחיות אלהי שבכל דבר נשמי המחיה אותו, שיעלה אותו ויחברו למקורו ועקר היותם למעלה מעלה עד רום המעלות. ומכל שכן בשעושה שום מצוה, כגון שמתעסק בציצית או מניח תפלין, יהיה פונתו להעלות ולחבר בחינת נשמי שבאותם הציצית לבחינת רוחני, בחינת המצוה, בחינת אלהי. וזה היה עקר בריאת העולם, בשביל הטו"ב שבכל דבר נשמי, לחברו לבחינת רוחני למעלה. וזה שאמר הכתוב (בראשית א א) בראשית ברא אלהים אית השמים ואת הארץ ואיתא בזה (וח"ג רלג) ר"ת הוא נשפיקא דמלקא דביה תמים שמ"א וארעא. פרוש, שר"ת של א"ת השמים ואת ה'ארץ

נימטריא טו"ב, בשביל טוב ההוא היה עקר בריאת העולם, כדי לחבר על ידו את השמים ר"ל בחינת רוחני, ואת הארץ בחינת נשמי כנ"ל. וזה אינו כי אם על ידי בראשית, על ידי היראה שנקראת ראשית. והוא מרמו גם כן בפסוק ויהי יעקב בראי' מצרים שבע עשרה שנה. פרוש ויהי יעקב נימטריא ירא"ה, ר"ל על ידי היראה חבר והעלה את בחינת טו"ב ע"ש, וזה בחינת טו"ב, שמצא בארץ מצרים ר"ל בארציות שנקרא מצר' יום. וכל זה הוא דוקא בשששבע מדות הנקראים ז' ימי בראשית (ת"ת י' כו, ע' ת' ד' יט). המה בשלמות אצל האדם, והשמות הקדושים שם העצם ית' המה בשלמות בכל המדות, במרמו בויהי יעקב שעולה ז' פעמים שם העצם ית', ר"ל שכל היו שמות שבו המדות היו בשלמות בלי פגם, אז יכול לחבר את השמים ואת הארץ כנ"ל בחינת נשמי לבחינת רוחני כנ"ל. אבל בשאדם פוגם בהמדות (והשמות הקדושים, שם העצם ית' נסתלק מהם) אז נקראים המדות שלו בחינת מיתה, כמאמר הכתוב (בראשית לו לב) וימלך כו' וימת כו' כידוע (ע' לקוטי הש"ס להאר"י ל' עמוד סו, ע' מאור עינים פ' לך לך ד"ה ואת הנפש), אז אינו יכול לפעל שום פעולה בקדושה. והעצה היעוצה לזה, הוא וימלך תחתיו הד"ר ושם עירו ושם אשתו מהיטבאל (בראשית לו לט), פרוש וימלך תחתיו הד"ר, שיחזר בתשובה בחינת הד"ר בתיובתא, בלב נשבר ונכרה ונבנה בעניני נאם, כמאמר הכתוב ושם אשתו מ"ה מבל, בחינת מ"ה, בחינת הכנעה, ויכנע לבבו וימל את ערלת לבבו כמאמר הכתוב (דברים י טו) ומלתם את ערלת לבבכם. והוא עקר בחינת מלך הד"ר מלך השמיני שהוא שמיני למלכים, שלא כתיב בה וימת (ע"ח ש"י פיג), כי על ידי תשובה הד"ר בתיובתא ובמלת ערלת לבבו יש קיום לכל המדות שלא ימותו (ולזה הוא עקר המלה ביום השמיני, מרמו ליום הח' שהוא מלך הח' הוא הד"ר). וזה שאמר הכתוב ויברכם ב"יום ההוא וגו', ואיתא בתרגום יונתן ביומא דמהלמא, ר"ל שיעקב ברח את בניו ב"יום ההוא, ר"ל ביום השמיני הנ"ל שהוא הד"ר, וי"מא דמהלמא, שנמל ערלת לבבו. וזשאה"ב (בראשית מט א) האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אהכם בארצות (קמ"א יג) וגו', ר"ל בחינת יו"ם הוא מלך הד"ר, שהוא עקר קיום העולם. ופרש רש"י, בקש לגלות את הקוץ, ר"ל בחינת קציה, פרוש סוף וקציה של בחינת שמיים וארץ, מקום שמתחברים בו, והוא בחינת טו"ב, בחינת ניצוץ הקדוש שבכל דבר שצריכים לחברו ולהעלותו לבחינת שמים כנ"ל. והוא בחינת עינים של ישראל וכו'.

מנחת יצחק

מעלת תפלת ותיקון (79) – תפלת ותיקון – אוי לי שבהאתי חרון אף לעולם.. ה'

מתמיה הכתוב לאמר כי גם נביא גם כהן חנפו. ועיקר גדול לכלתי הלכד ברשתה הוא להרחיק עצמו מדרוף אחר ההנאה והכבוד, כי כאשר ידרוף אחר הכבוד וההנאה כיון שרוצה ליהנות ולהתכבד מהם אם יראה עוברים על כל העבירות שבעולם לא יחא רשאי להוכיחם כי ירא שימנעו ממנו רביבי השפעתו, וזאת היתה התקלה הגדולה ברבים מתופשי התורה אשר ירדפו ליהנות מן העם ועל כן חנפו להם ואומרים לרע טוב, ולא עוד אלא שאוהבים הם עצמם מעשיהם של רשעים בידיהם, אוי לדור שעלתה לו כך. והתלמיד חכם השלם בעל נפש יקרה המליאה לה דעת ויראת ה' ישים כמחננו בצור עשהו ואל יביש אל אילולי כספם וזהבם אשר מהבל ימעטו ולא לכבוד אשר יתכבד מהם כי כבודם בקלון יאמר וחרפתו לא תמחה, וירחיק מההנאות שלא יחניף לשום אדם כי אם יחניף או לא יקבלו תוכחותיו ממנו באומרים הוא מחנני לפלוני ולמה יוכיחני והורם כל עמוד התורה והמצוות, וכל מי שיכולת בידו למחות ואינו מחניף ונוקם נקמת ה' מהרשעים הקדוש ברוך הוא כורת עמו ברית לו ולורעו כמעשה דפנחס שנאמר בריתי היתה אתו החיים והשלום. חמ"י שבת המשך בשבוע הבא אי"ה

ואין ספק שהשמדות והחורבנות שהיה במלכות פולין היה על עון חילול שבתות שהיה שם כאשר צווחו עליהם קמאי דקמאי, ואם הוא יתברך החריב ירושלים עיר קדשו בעון חילול שבת כמו שאמרו בפרק כ"ב דשבת כל שכן שיעלה חרון אף ה' בארצות נכריות חס ושלום להחריבם כאשר החריבם בחימה שפוכה על עון חילולה של שבת. ובסוטה אמרו אמר ה' אלעזר כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעני אמן מקללין אותו, וכל אדם שיש בו חנופה מביא חרון אף לעולם ותפלתו נמאסת וכו', קשה היא החנופה שהיא שקולה כע"ז ושפיכות דמים ומייתי התם קראי, ובעון חנופה נשמים נעצרים, בעון חנופה בני אדם נופלים ביד אויביהם ושוללים את שללם, בעון חנופה הקדוש ברוך הוא שופך חמתו על הארץ וידו נטויה על הבחורים ועל היתומים ועל האלמנות שנאמר על כן על בחוריו לא ישמה ה' כי כולו הנח מרע. ונגדולה מכולם אשר הוא מארבע כתות שאינן מקבלין פני שכינה כמו שאמרו בסוטה, ובגמרא כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אינו תלמיד חכם שנאמר מבית ומחוץ תצפנו אב"י אמר נקרא תועבה, וביארו בר"מ פרשת פנחס סודו ע"ש שקרוב בעון זה להיות קוצץ בניסעות רחמנא ליציל, כי על כן

מעלת למוד הזוהר {84} – מה ראה יעקב אבינו שקרא לבניו?

אני רואה לבל על דורותיכם נמלאו רחמים עליונים. ואי אתון בעאן למיפק מבל עקתא, קיימו לי. והכו ביננא רבון עקמא ותעבדון קשוט ודינא, ותהיו באבהבתכון, ופקידי בכל דר ודר דייתי בתריכון, ואי אתון בעאן למעבד קבי, תפקון מבל עקתא דייתי עליכון. ואם תאם רוליס ללאת מכל לרה, השצעו לי ותנו בנינו רבון עולום, ותעשו אמת ודיו, ותהיו כולותיכם, ואז כל דור ודור יוכלו לחריקם. ואם תאם רוליס לעשות פד, תלאו מכל לרה שפאל עליכם. רבי שמעון אמר, (עמוס ה) היצניו בשער משפט אולי יתנו ה' אלהי צבאות שארית יוסף. (ראתקריאו בנויה ישראל בלחון יוסף) ואי תעבדון קבי, לא תקברון חד מן ברי, אלא אתי תתובון לארעכון בשלמא. רבי שמעון אמר, (עמוס ה) והיצניו בשער משפט אולי יתנו ה' אלהי צבאות שארית יוסף. לא תקברו אחד מן בני, ללא חפי קשוטו ללרעם שטום. הדא הוא דכתיב, (בראשית כד) שים נא ירך תחת ירכי, מהו ירך. פתח ואמר, (תהלים מה) תגור תרבה על ירך גבור הודך ותדרדף, סייפא דקאי בה חסד ואמת, תרין ספירין ספירין, ולא שבקין דא לרא. ועל דא אמר, (תהלים פט) חסד ואמת יקדמו פניד, (איכה ד) פני ה' חלקם. ואי הוו סבאן בנויה, ועבדו מה דקיימו, לא מית חד מבנייהו במצראי, דכל טב וטב דגזיר שמה דאלהא על אינשא, לא הוי אלא על דיהון טבין. ואי לא, לא. במה דאמר דוד, (מלכים א ב) למען יקום ה' את דברו אשר דבר עלי לאמר אם ישמרו בניד את דרכם ללכת לפני באמת. ואי לא, לא

ויקברו ימי ישראל למות. רבי חזקיה אמר, המא דא עקתא דגלותא דהוה ערען לבגוהי, קריבא אנפשיה ודחיקת לממת, לא אשתאק חי, כד הוה נחית מדרגין, בדיל חוביהו דישראל, לא נחית עמהון בגלותא, וקא הולקוהו, דאי לא נחית עמהון בגלותא, אשתארין ביני עממיא, ואת אמרת (ישעיה ג) מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה. ואין עונה, דא ישראל, באתי ואין איש, דא שכינה. הקצור קצרה ידי מפרדות ואם אין בי כח להציל הן בנערת אחריב ים אשים נהרות מדבר. קודשא בריך הוא יתב חולקא לישראל דלא ישלות רברבנא אחרא בהון. נחתו בגלותא, שכינתא עמהון והוא רחיק ממטרונתא: וקדו ימי ישראל למות. רבי חזקיה אמר, לרה לרה זו של הגלות שקינתא קוראת לבניו קרבה על נפשו וקתה למנה, לא נשאר חי. נשקיה יחד מקדנות משום חטאי ישראל, לא יד עמם בגלות. חשכי חלקם. שאם לא יד עמם בגלות, ישארו בין העמים, ותאם אמר (ישעיה ג) מדוע צלחתי ואין איש קראתי ואין עונה. ואין עונה – זה ישראל. צלחתי ואין איש – זו שכינה. הקצור הקרה ידי מפרדות ואם אין בי כח להציל הן בנערת אחריב ים אשים נהרות מדבר. קודשא בריך הוא יתב חולקא לישראל דלא ישלות ידו לגלות – שכינה עמקס, והוא רחוק מן המלכה. ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי הן בעיניו, חקר ית בנויה בלהון, ואמר להון, עקתו סביאין, בישין רברבין, חמית למיעל לברכיון אשפקון רחמי עלאי. ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מלאתי הן בעיניו. חקר את בניו פלס ואמר להם: לכות רעות, רעות גדולות.

מיייתי ברכאן דאמר עליהון). זהו פתחו (כלאשית כד) שיש נא ידך פתח ירכי. מהו ידך? פתח ואמר, (תהלים מה) תגור חרפה על ידך גבור הודך והקדך. חרז שיש צה חסד ותמנה, שפי ספירות, ולא עוזבים זה את זה. ולכן אמר חסד ותמנה יחדמו פניה, (איכה ד) פני ה' חלקם. ואם יהיו בני טובים

ועושים מה שצדקו, לא מת אחד מבניהם צדקו, שכל טוב וטוב שגורם סם האלוה על אנשים, אינו אלא על שיהיו טובים, ואם לא – לא, כמו שאמר דוד (מלכים א כ) למען יקום ה' את דברו אשר דבר עלי לאמר אם ישמרו בניו את דברם ללכת לפני צדקתם. ואם לא – לא.

מנחת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה {27} – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – עלבוננו של אמן

של הכפרי בקהלה נזרעה, בהיותו ביום שתוף זמן קצר ושלך מן הקרון משום שהכפרים שבידו אינו ראוי לשמוש. ולבסוף, כדי להסתתר מן הכפרים, השתרע על הרצפה ודחק את גופו המגושם אל מתחת לספסל הנוסעים, לא בהצלחה יתרה. דקות מספר הלפנו על הכפרי במתח עד שלפתע נשמע קול תבטא עזה. היה זה הכפרים שנתקל בגולגולתו של הכפרי, והשתרע מלא קומתו ארצה. רותח מועם נעמד הכפרים וסדר את מדין פשהוא תר בעיניו אחר מקור התקלה. בעסו גבר שבועתים באשר הבחין במאן שהוא מסתתר תחת הספסל. בידועותיו החסונות אהו בגולגולתו של הכפרי ונרר אותו החוצה. העמידו וסגן מול פרצופו: "היכן פרטיקד? הטט הכפרי בכיסוי הרקבים ולבסוף דלה את הכפרים המקומט שדמה יותר לפסת גיר אקראית. נטל הכפרים את הכפרים מתח אותו הנה והנה התבונן בו שוב ושוב וכעסו העצור התחלה בתמהון אדיר שהפך עד מהרה ללגלוג סוער. שופה שבועולם סבל מאין כמוהו קרא הכפרים פשהוא גועה בצחוק אוהו אתה בידך פרטים המזנה את בעליו בישובה במחלקה הראשונה המפארת ומרחת מדוע אתה נדהף ונדחם בין יושבי המחלקה השלישית? ולא זו בלבד אלא שאתה נדחק אל מתחת לספסל באחרון הנגבים אח שופה מפלג כמוך לא ראיתי מימי... מעשה זה לא היה אלא משל היה ובפיו של מרן הכהן הגדול מאחיו החפץ חיים וצל באשר בקש להמחיש לנו את עליבותו של המגולגל באמירת אמן. דומים אנו לאותו כפרי היה שח החפץ חיים בצער אמתי בדינו מצוי פרטים המוביל למחלקה הראשונה בדינו לענות אמן? הא שמה רבה מברך ולפתח את שערי שמים ושערי גן עדן לקרע גור דין לקרב את קץ הגאולה ולהמשיך עלינו שפע אדיר ברוחניות ובגשמיות ומה אנו עושים אנו תוכבים את הכפרים היקר אל פסינו בבנו ונדחקים אל המחלקה האחרונה בחפוש אחר סגלות שונות... לך עז חיים

מנחת יצחק

פלאי הבורא רחמנא לבא בעי – לב האדם {58} – העקר הוא טהרת הלב

לשעם מפרי מעשיו זוכה להשיג או חכמה מהש"י מעין עוה"ב. ובלב יש שורש רע כמ"ש כי יצר לב וגו' מנעוריו ר"ל משורשו והיינו בעון דבור המבול ולכך אין מועיל תשובה לזה דלשורש רע אין מועיל דבישא לא הוה טבא. והיינו תשובה תתאה רק צריך תשובה עלאה מעלמא דאתי המתעורר מי החכמה שהוא השורש לשורש ושם אין רע כלל בישראל כמ"ש נשמה שנתת בי מהורה כי גם השורש רע שרשו טוב מאד כנודע וולכ"א (סנהדרין קח): דבור המבול שהמעימן מעין עוה"ב היינו כדי לתקנם כנ"ל אלא שלא הועיל: צדקת הצדיק קלב

מנחת יצחק

תופינים לשבת קודש – נצנצה בו רוח הקדש...

שפע שיעמידו על תכן ענין מהענינים, אך לא ירגיש בו המשפיע, אלא יגיע לו כמי שנופלת מחשבה בלבו, ונקרא על דרך ההתרחקות ושללא בדיקת רוח הקדש. (מאמר העקרים)... והנה יש בעלי רוח הקדש שהם רואים הדברים מה שאי אפשר לאחרים לראות, וזה סוד פקיות העינים, והוא סוד נתנה רשות לעין לראות, וזה פי הנה כבר אמרתי איך מן הצלם נעשה זה הענין, פי הצלם מתגלה שם בתוך העין ועושה הוזהר, ועל פן בשוב הנשמה דרך העינים להתנוצצות שלה מתגלה מפני הצלם המתגלה שם, ואז היא ראיה שצריך שתראה כנ"ל. אך אם יחסר פת הצלם שייסתלק משם הנה לא יכול הצעיר לראות, ועל פן לא תמצא ראיה. וזה ענין העיון פי לא נשאר אלא חלק הנשמי שהוא הנמשך מן המוח, ואין הראיה מצטירת... (אדיר במרום דף עח) המלב"ם: שכל טוב – שכל הוא פת הברואים לחדר לדברים שאין לחוש מובא בהם, ונעלמים מפתח החכמה ותבונה, ושכל טוב הוא המשיג ברוח הקדש, שהוא למעלה משכל אנושי, החולף לפעמים בדרך עקלתון, ושכל זה בא בתבונה למי שמצא חן בעיני ה', וזה שאמר יתן חן בתבונה. (משלי יג טו) העמק דבר: שני מני שרה – ... ומה שאמר שאברהם היה ספל לשרה בנביאות הפונה ברוח הקדש, שהוא מה שאדם מתבודד ומשרה עליו רוח הקדש, ויודע מה שרואה, אמנם לא דבר ה' עמו. ונבואה בתבונה רבה מזה, ואברהם גדול בנבואה משרה, אבל ברוח הקדש היתה שרה מצנינה יותר, שאברהם עסקו עם המון רבה, ואינו יכול להתבודד כל כך, ב' דאין רוח הקדש אלא מתוך שמחה של מצוה, ושרה בצדקתה להפליא שחיתה באמונתה בבטחון חזק מאד... על פן לא נתעצבה כל ימי חיה, וזה שאמר שני מני שרה, כלם בחי שמהה ונפש המעלה בחיים רוחניים... (בראשית כג א) ובנהח יאמר – התפלל שישוב רוח הקדש בתקפו, ואף שהענין ראוי להיות בעצמו, מפל מקום התפלה מועילה הרבה להיות ברצון

א היה זה יום סגירי באשר בביתו של אחד הכפרים בערבובת רוסיה נפלה החלטה גורלית אבי המשפחה יפע אל העיר הגדולה לצרף ענין שאינו סובל דחוי. החלטה זו נחשבה לגורלית במיוחד בשל העבדה הפשוטה למדי: אבי המשפחה נולד בכפר גדל בכפר, ונשא בכפר, ומימיו לא בקר בעיר הגדולה... לפי הרעיה היה רעיון מיוחד במינו, שמעתי אומרים כי יש דרך להגיע לעיר תוף זמן קצר. אם תעלה על רכבת שעוצרת מדי יום בפאתי הכפר, וממשיכה בדרך אל העיר, תגיע תוף שעה קלה אל המטרופולין הגדול. הכפרי שמע לעצת אשתו החכמה וכשהוא מלנה בגנפו ידיים ובכרכות המוח יצא לדרך כשהוא נטיל עמו את כיס המעות. נרגש ונפעם חצה את מפתן התבונה הרועשת ונגש כמו כלם אל האשנב. בהגיע תורו נצב מול הקפאי ונשאל: איזו מחלקה? תכן השאלה, כמו גם העמידה מול קפאי נמרץ, היו על הכפרי לראות לא הבין מה זה ועל מה זה, ובמקום תשובה, הניח את כיס המעות מול הקפאי והתבונן בו בעיניו עגל. נטל הקפאי את ארנקו של הכפרי, דלה ממנו סכום מרבה, ותחב בידו פרטים עבור המחלקה הראשונה והמרוחה. עלה הכפרי אל הרכבת דרך הפתח הקרוב והתישב במקום פנוי, מבלי לדע כי הוא נתון במחלקה השלישית הצפופה ביותר, בעוד בכיסו מצוי פרטים עבור המחלקה הראשונה. ובראותו ששכנו אוהו בידו פסת גיר, שלף אף הוא מכיסו את פרטיסו. הוא נסה להשוות בין הפרטים שבידו לפרטים שביד שכנו ושם לב כי אין כמעט דמיון ביניהם, הוא היה בטוח שהכפרים שבידו פגום ואינו ראוי לשמוש. הכפרי החל מחרף ומגדף את הקפאי הרמאי, שנטל ממנו את כספו ומסר לו תמורתו פרטים בלתי ראוי לשמוש, ותחב את הכפרים המקומט חזרה לכיסו. באשר נכנס הכפרים אל הקרון התרוצצו עיניו

בעוה"ז העיקר הוא טהרת הלב כמ"ש רחמנא לבא בעי. והיינו כי שם משכן היצר ושם הוא היגיעה. אבל העוה"ב שהוא הניחא שם העיקר הוא בחכמה שבמות וכמ"ש ביה"ח צור עולמים ביה"ח עוה"ב וה' העוה"ז. ויודע שהי' רומז לחכמה וה' לבניה שכלב. ונא' העוה"ז כפרודור ומי שלא התקין עצמו בו אין יכול לכנס לטרקלין הוא כאותה שא' (שבת לא): משל למי שיש בידו מפתחות הפנימיות והחיצונות לא מסרו לו כהי עייל ע"י (יומא עב): שלמדו זה מפ' ולב אין. ולכך שבת שהוא מעין עוה"ב כמשא"ל (ברכות נו): מי שזכה

איתא באבות דר' נתן: עשרה שמות נקרא רוח הקדש, אלו הן משל מליצה חידה דבור אמירה תפארת צווי משא נבואה חזון. (לד ח) ובפסיקתא: אמר לו רב נחמן חס ושלום מהו לא יוכל לראות, שנסתלקה ממנו רוח הקדש, התחיל יעקב אמר לו מי אלה... התחיל מנפסן ומנשקן ושמום בהם, אמר שמא מתוך שמחה תשרה עלי רוח הקדש ואברהם, ולא חזרה עליו רוח הקדש, ובין שראה יוסף צרתו נטלם ויצא לו לחזן ונפל על פניו, והרביצים על פניהם ומבקש רחמים. א"ר מר אמר הקב"ה לרוח הקדש עד אימתי יהיה יוסף מצטער, הגלי במהרה והקנסי ביעקב שיברכם... (פרשה ג ביום השמיני) המדרש שמואל: ...ונם אנכי השאלתהו לה' וגו', באותה שעה נצנצה בה רוח הקדש, כל ימים ששמואל קים שאול קים. (פרשה ג) האבן עזרא: מתי תבא אלי – שתשרה עליו רוח הקדש בביתו בהתבודדו. (תהלים קא ב) אלשיך הקדוש: אשר יהיה בימים ההם – פי המקום קדוש, ויערה עליהם רוח כפי צדך הדור... (דברים יז ט) הרמח"ל... והנה למטה מופרזת הנבואה יש מדרגה נקראת רוח הקדש, והוא ענין שישפיע שפע ממנו יתברך אל שכל האדם שפגעו אליו קבע בו ידיעת ענין מה בכלתי ספק ובכלתי טעות וידע הדבר בשלמות, סבותיו ותולדותיו כל דבר במדרגתו. ואולם על ידי השפע הזה, אפשר שישפיל דברים שמוגדר השפלה האנושית הטבעית להשפיל אותם, אמנם יתרון השפיל אותם על זה הדרך מהשפיל אותם על הדרך האנושי הוא, שעל זה הדרך ישנו בלי עמל, וישנו בלי טעות, ולא ישאר גם ספק, מה שאין בן בהשפלה שעל דרך האנושי, ואפשר שישנו גם בן ענינים מה שאין בגדר ההשפלה האנושית שתשפילם, ומכללם הנסמרות והעמידות. והנה רוח הקדש זה הנה הוא נרגש למשיגיו, שהמקבלו יביר בלי ספק שהוא שפע נשפע לו, אמנם עוד יקרה לפעמים, שישפיע בלב אדם

התורה והמצוות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – עלבוננו של אמן

אלהים חיים. ואולם נפשו היה במררינה כ"כ כנשמת שאר בני אדם. ונפשו לא מת. וכל מיתה דכתיב זהו פרידת הנשמה כנ"ל. ואולם מה דכתיב ויאסוף יעקב רגליו אל המטה והו ענין שיעקב אסף רגליו. ויגוע קאי על ישראל. ונהזור לענינו דענין שהיום קובל עליו מפני שצדיק מת באותו יום. ובאמת ידוע דבאבוד רשעים רנה ובאותו יום מת עשו כמבואר במד' למה אשכל גם שניכם ביום אחד ואילו לא היה מת יעקב היה ביום ההוא רנה וזהו ענין שאמר היך שאתה לא תמות ובאותו יום יהיה רנה שעשו ימות וק"ל. ויצו לשלמה בנו לאמר צוה המלך לשלמה בנו כדרך כל החסידים והתמימים שהלכו לעולמם וכן מצינו שיעקב שאמר לבניו קודם פרידתו מהם האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים ונראה לבאר הפסוק דהנה מאיכות החטא אשר עברו לא תשנא את אחיך בלבבך נתגלגל הדבר ובאו ישראל לגלות מצרים לפי שמכרו את

יוסף למצרים ולא היו באגודה אחת. וכל מה שאירע לאבות אירע לבנים דכסבת שנאת הנם נלכדה ירושלים בימי טיטוס. וזהו ענין שאמר האספו הכוונה שיהיו באגודה ובאסיפה אחת באהבה ואהוה ולא יתעורר קטטה ביניהם. ואגודה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים ר"ל בבית שני וכנ"ל וק"ל: להצטת ויהונתן הפטלת ויחי א. עוד רמז וזוהרה איכא בהפטרותנו שלפעמים בקשה אחת מיתרת או דבורים מיתרים או מחרתרי ריב או פעלי תככים ותחבולות שבכיוול מתנאים בשכלם החריף ובסחיים בעצמם כדי להשיג טובות הנאה פרטיות או כלליות, כאלה ואחרות, יכולה להחפף... בקשה האחרונה בתייהם... ודי לחכימא... ולכן אין לנו מה לחשוש מפל מי שמרבה לדבר גבוהה ולאים אימי סרק כי תשובתו וענישו בצדו שאמר וישלח המלך שלמה, ביד בניו בן-יהודע; ופגע-בו, וימת.. בן יאבדו כל-אויביו ה'...

לקחי הפרשה לשבת {76} - שאינו ראוי לברכת... האמנם ?

לעתיד בראיתא בזהר. וזה שאמר יוסף אשר נתן לי אלהים בזה(בראשית מה ט), וקשה, מה בזה? אלא פי יעקב ראה וירבעם וירבעם וירבעם את מה שאינו ראוי לברכה (תנחומא ויחי סי' ו') אז אמר יוסף אשר נתן לי אלהים בזה, ר"ל בזה עצמו שאמרתי שאינו ראוי לברכה, יש בו גם כן ניצוץ קדושה, וז"ש בזה, ר"ל בזה דיקא. ולכן אעברה - נא, אעביר ממנו אותו ניצוץ ואעבירו מן העולם, ואז לא יחלק מלכות בית דוד ולא יפגמו בני הענינים, ולכן ונראה את הארץ הטובה אשר עיני ה' אליה (בהדברים יא יב), דהינו ובקשו את ה' אלהיכם, הנה הטוב שהוא מנדת מלכות בית דוד, על דרך לא בחרתי בעיר ואבחר בך (מלכים א' ח טז), ואחר כך ובקשו את ה' דוד מלכם (הושע ג' ה), והלכנו הוא בית המקדש, ונהרו אל ה' ואל טובו (ירמיה לא יא), ואז אמר ה' אלי רב לך, פי לא תוכל להעביר עתה את ירבעם, אלא באותו עת שתהיה רב שיקים ונתא ראשי עם (דברים לג כא), אז נתקן גם כן ירבעם ויהיה משיח בן יוסף, כי ר"ת של מלך בהתאסף ראשי עם יחד (דברים לג ה), הוא ירבעם, פי באותו פעם נבא ויתקן בניצוץ שלו של קדשה, ואז יקים שלם וישלם המבעיר (שמות כב ה), אותיות מבעיר הוא ירבעם, לכן אל תוסף דבר אלי עוד בדרך הזה, ר"ל יוסף שאמר נתן לי אלהים בזה, שרמזו בזה על אותו ניצוץ קדשה שיתקן לעתיד לבא, אל תסף דבר להוציא אותו ממנו, אלא וצו את יהושע, אין צו אלא עבודה ורה(פנדרין י"ג), שיהיה על עבודה ורה של ירבעם: מנלה עמוקות אפן קנח

מנחת יצחק

בתשובה לשאלה, האם ראוי להקדים או לאחר את ברכת במוצ"ש ליל צום עשרה קדיש לבנה (54) -

הקבלת פני שכינה. קדוש לבנה בזמן תענית ד' וע"ע ברמ"א שם שכתב: "אין מקדשין הלבנה קודם תשעה באב, ולא קודם יוהכ"פ, ובמוצאי יוכ"פ מקדשין אותה, דאז שורין בשמחה, אבל לא במוצאי ת"ב או שאר תעניות". ומבואר שיש חסרון בזמן שאינו של שמחה לקדש הלבנה אז. וע"י בערך לחם' למהריק"ש (שם), שכותב: "בחודש שיש בו צום, קודם המישה עשר יום, כגון תשרי, סבת, אב, נוהגין שלא לברך עד שיעבור הצום, וכל זה נראה לי שהוא משום שמחה, שכבר עבר הצום ונסו יגון ואנחה", ובאמת נראה שיש לחוש שמא יהיה מעונן אחר עשרה בו עד המישה עשר בו, הרי שלולא החשש שיעבור הזמן, יש להמתין עד לאחר הצום. ה' וע"ע ברמ"א שם שכתב על הדין דאין מברכין אלא במוצ"ש: "ודוקא אם ליל מוצ"ש הוא קודם עשירי בחודש, או ממתניין על מוצ"ש, אבל אם הוא אחר, אין ממתנינים על מוצ"ש, שמא יהיו שתי לילות או שלוש או ארבע עננים ולא יראו הלבנה, ויעבור הזמן, ובמ"א סק"ג, מבאר דעד ליל עשירי, כולל ליל עשירי, עדיין ראוי להמתין למוצ"ש. ולכאוי בנידוד, אם ימתין לאחר הצום כבר יהיה ליל י"א, ומאיך משמע ברמ"א דבחדש אב, גם במוצאי ת"ב לא יקדשו, רק בליל י"א אב יקדשו. אלא דבמ"א שם סק"ו כתב בשם כנה"ג, שנוהגין לקדש גם בליל תענית, ושם הכוונה על מוצאי התענית, ולא על לילה שלפניו, אבל המ"א בעצמו כותב שם, שציבור המתענים, רק אם חוששין שיעבור הזמן אז יקדשו במוצאי תענית, ולכאוי בחדש סבת, שהוא חורף יותר יש לחוש שיהיה מעונן. ויש להתבונן בהא דהפוסקים לא דנו בשאר תעניות אלא לבני מוצאי התענית, ולא לבני ליל התענית, אע"פ שמעיקרא דדינא גם שאר תעניות היו צריכין להתענות מבלילה, אלא שמשום חולשת הדורות לא רצו להחמיר בהם, וכמ"ש המ"ב בס' תק"א סק"ו, ע"ש, וצריך לכוין לומר, שאין מושג של חומרא לבני ליל תענית בענין זה, אבל צע"ק דמבואר במ"ב שם, דיש ענין להחמיר בלילו כיומו לבעלי נפש, ע"ש [וע"ע בביה"ל סי' תקנ"א ד"ה מר"ח]. עשית נישואין בליל תענית [1] וראיתי בפוסקים האחרונים שדנו לענין עשית נישואין בליל תענית י"ז בתמוז (עש"ת אנ"מ או"ח א' קס"ח). אבל י"ל דשאני התם, דאפשר שדיני' בין המצרים כבר חלים מבלילה, למרות שהתענית מתחיל רק ביום. אולם ראה

בתשובה לשאלה להנהיגים להמתין עם קידוש לבנה עד מוצ"ש, כאשר במוצ"ש חל ליל צום עשרה במבת, האם ראוי להקדים או לאחר את ברכת קידוש לבנה' או לא. גרסת הראשונים בגמ' דסנהדרין מ"ב א'בטור או"ח סי' תכ"ו, כתב: "ברכת הלבנה. א"ר יהודה, הרואה לבנה בחידושה אומר בא"י אמ"ה אשר במאמרו ברא שחקים וכו' בא"י מהרש"ה דרש"י. מקור דברי המור הוא כפי גרסת הרבה ראשונים בנוסח הגמ' בסנהדרין מ"ב א' והם שבנוסח שברפוסים שלנו, לא נמצאים התיבות 'הרואה לבנה בחידושה', ופשטות לשון 'הרואה' לבנה בחידושה' משמע, שתיכף שרואה הלבנה בחידושה וכפי השיעור הנצרך לזה בשיעור 'החידוש', מיד מברך ברכת הלבנה. מדוע מברכין על הלבנה בדוקא במוצאי שבת? ב' והנה הישועי מעתיק ג"כ כנוסח הגמ' לפי גרסת המור, ואע"פ כן כותב בס"ב: "אין מברכין על הירח אלא במוצאי שבת, כשהוא מבושם ובגדיו נאים". וצ"ב: מדוע יש להמתין למוצ"ש, ולא לברך מיד כשרואה בחידושה, וכפשטות לשון הגמ', והרי הגמ' כלל לא הזכירה ענין מוצ"ש. ובפרט שבלשון הישועי משמע דרק במוצ"ש יש לברך, שהרי כתב: "אין מברכין על הירח אלא במוצ"ש". והגם שנסמך ע"ד המור בשם מס' סופרים' [וכמ"ש בבאר הגולה], ג"ז צ"ב, איך דוחין פשטות לשון היש"ע דילן מפני המס' סופרים. ג' ונראה שהטעם לזה, דבגמ' שם איתא קודם לכן בשם ר' יוחנן, "כל המברך על החודש בזמנו כאילו מקבל פני שכינה", ולמדו זאת בהיקש מהפסוק "זה אלי ואנוהו", ומכאן זה הוציא אביי בגמ' שם דין: "הלכך נימרינהו מעומד", ומפרש רש"י, "הואיל ומקבל פני שכינה הוא, מעומד בעי לברוכי מפני כבוד שכינה שהוא מקבל". ואכן בטור שם מעתיק את דברי המס' סופרים תיכף אחרי שמעתיק את דברי אביי, וכן את המנהג בעובדא ד"מרימר ורב אשי מכתפי להו", ומבאר המור "פירוש, דרך השיבות, להקביל פני שכינה דרך כבוד", וע"ז מביא גרסין במס' סופרים וכו' ולפ"ז י"ל, דכיון דמצות ברכת הלבנה יש בה ענין מיוחד באופן אמירתה משום קבלת פני שכינה, ע"כ מוכרח שלשון 'הרואה לבנה בחידושה אומר בא"י...', אין הכוונה מיד כשרואה אותה בחידושה, שהרי הברכה צריכה להיאמר באופן שהאומרה יהיה במצב מהודר, בדרך "זה אלי ואנוהו", יותר מאשר כשאר ברכות הראיה, שהרי כאן יש ענין של

בחליכות שלמה(מועדים ב' עמ' שכ"ח), שבכל ליל תענית למעט ליל תענית אסתר, אין לעשות סעודת נישואין. אמנם מביא שם שבשעת הדחק הסכים הגר"ש אויערבך זצ"ל להתייר נשואין גם בליל י' טבת, ולכאן קידוש לבנה ודאי קיל טפי. זו שו"ר בשו"ת לב היים ה"ב סוס"י קס"א, אחרי שמעתיק שם את דברי המהריק"ש כתב עלה: "ומדכתב שמה יהיה מעונן אחר י', יוצא מדבריו, כי אחרי עשרה בטבת וכו' אין להמתין. והנראה לי, כי בין בעשרה בטבת שחל להיות במוצ"ש, הנכון

לברך ברכת הלבנה בליל מוצ"ש קודם הצום, וכמו"כ ביוה"כ"פ לברך ברכת הלבנה מקודם, וברור". וי"ל בזה, דאע"פ שעושיין בשירה ומרקדין לכבוד השמחה, וכמו"ש הרמ"א, מ"מ אין לחוש, דהא המנהג שעושיין בן קודם הברכה על הכוס, ואז נחשב עוד בתוך זמן השבת בכמה ענינים, וכן עמא דבר שעושיין קידוש לבנה במוצ"ש גם כשהוא ליל עשרה בטבת, ובכ"ן י"ה' שמהרה יגלה כבוד ה' בביאת גוא"צ, וצום העשירי יהפך לנו לששון ולשמחה אכ"ר.

מלאת מנחת יצחק

חברים מקשיבים לקולך (28) – שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים

בששון ובשמחה בגיל וביראה התחלנו זה מכבר בס"ד מדור חדש אשר יעסק אי"ה בגיות הנלמדות והמפרסמות אבל כאן נשתדל להביא טעם נכון ואמתי שמיביא להתרגשות רבה ולהתפעמות בנימי הפגש לשומעים שמתמלאים בשמחה עצומה ולרחף כטפח מעל הקרקע מרב התלהטות הלב לאבינו שבשמים ומקבלים פוחזת מחדשים לעבודתו יתברך "חדש פנשר נעורכי" לחדש ולהתחדש בעזרת צור עולמים חי החיים אשר בידו נפש כל חי הנותן אמרי שפה, ובכן מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי פוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא, אשירה לה' כי גמל עלי והקליא חסדו עמדי על אשר זכני לפתח צהר לעולמות חדשים ואור חדש אור מתוק, גלעיני ואביטה ופלאות מתורתך. הנה סוגיא אקטוזאלית במיקוד לימינו והנה כתב רבינו היערות דבש ח"א דרוש ו' על הסוגיא בדף היומי בבא קמא דף נ א הסבר נפלא על שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים: אבל תדע כי העוסקים בתורה הם מבני פלטרין דמלכא קדישא היושבים ראשונה במלכות של עולם ואי"כ צריכים מאוד להזהר ולהשמר בנפשם לכל יחמאו בדבר קל ומכ"ש בדבר חמור כי סביבו נשערה ואמרו (יבמות כא ב"ק ג) שהקב"ה מדקדק עמהם כחוט השערה וכן הסברא נותנת להיותם קרובים אל ה' וה' מתהלך בקרב מהנם כי אין לה' אלא ד' אמות של הלכה ואי"כ בדבר קל ממא ח"ו מהנה שכינה וכמה מעלות בקודש ותלמיד חכם הוא בגדר קדשי קדשים כי שריא שכינה שם ובפרט כי שארי אנשים להם אמתלא בהעדר הידיעה וודונות כשגנות יחשב ולהיפך בתלמיד חכם הכל כמויד יחשב כי העוסקים בתורה כל רז לא אניס להם ואיך יאמרו שוננים אנהנו תמול ולא נדע ואי"כ התלמיד חכם בתורה צריך מאוד התחכמות לכל יחמא בקל ואשמם בראשם וביהודר כי מטבע לימוד התורה והחכמה, שהיא כאש להכניס רמות רוח בלב הלומדים כאשר ידווש דבר טוב יזוח דעתו כמבואר במסכת אבות דר"ע (פרק לה וע"ע במסכת שמחות פ"ח) דרשב"ג צידק על עצמו הדין כי כאשר דרש וכל העם שומעים ושמהים בתורתו וזה דעתו והרין דינו להיות נדון כעובר עבירה חמורה ע"ז כל עין תדמע מאין הפונות מי נבר בתורה ימלט מזה וגם מטבע הלימוד הדוליד כעס וריתהא דאורייתא (תענית כז) ואף שאפשר שמותר בריתהא דאורייתא מ"מ הרוב קשה ולא ימלט ברוב כעס דברים שאינם נאותים ועיין במורה שפירש כל חמא משה בהכות הסלע שדבר בכעס ולא בנחת כראוי לאדם כמוהו ראו עד היכן מגיע ואי"כ יש כאן סכנה עצומה וזהו מאמרם ברמז תיבת שמשיה למויא הרצון שמדקדק עמהם כחוט השערה דכתיב נשערה מאוד וכו' ונדועועה ארץ ישראל כי תיכף היה דבר קל נחשב לעון גדול ומרי רב ועושה פגם גדול כנ"ל וע"ז חרדו אנשי כנסת הגדולה למאוד כי כבר כתבנו כי בעוה"ב בעלי תורה במה שהוא אדם עלול לחמא ואי"כ יש לחוש שיקצוף ה' ויהי' כח לסטרא אחרא להתנבר על אדם ולמשוך אותו בתוהו כנודע כי עבירה גוררת עבירה ועיקר עבירה היא עבירה ראשונה קמנה ואח"כ ממילא יצר הרע מתנבר עד שכמעט אין בו כח לקום נגדו ולכן נאמר (הושע יד ב) שובה ישראל עד ה' אלהיך הרצון אף כי רבו העבירות עד ה' מ"מ תועיל

הנהגתו של הקב"ה עם הצדיקים

התשובה כי כשלת בעונך הרצון עיקר המכשול היה עון ראשון ועי"כ נתגלגלו שאר עונות ולכך התשובה נוח כי עבירה גוררת עבירה ושאר עבירות המה כמעט מוכרחים ולכך חששו אנשי כנסת הגדולה אולי יפן ה' מחמת חטא תלמיד חכם ותהיה עבירה גוררת עבירה וזהו אמרו דלמא מרחמיה ליה ח"ו משמאי ולואת מצאו לו תקנה כי דע כי מיני מתכות יש זהב כסף נחושת עופרת והם שורש לכל מיני מתכות וזהב רומז על התורה כי זהב אש לוחט ומחאי מעמא שאין בו חלק לסטרא אחרא כלל שהוא לשמה נמור כמו תפילין ציצית הוא כסף שהוא לבן ומלבין ישראל כשלג וכצמר והוא כולו סגול כי מהאי מעמא המה עושים לאדם סגולה מעלה מעלה ומצות שיש בהם כח נחש כגון פריה ורביה שיש בו חמור יצרו אכילה ביום טוב ושבת וכהנה יתר מצות שיש לסטרא אחרא חלק בהם הם נקראים נחושת כי לנחש יש חלק בהם אמנם התפלה שהיא עיקר עבודה שבלב היא נקראת עופרת כי עופרת יש לו כובד וכן יש להתפלל מכובד ראש וכבר אמרו כי עופרת טבעו עפר ואויר ולכך בקל יותך ויהיה נמס באש כי האויר נפרד בעפר בקל כי טבע אויר למעלה ומטבע עפר למטה וכן (יבמות קה) בתפלה צריך שיתן לבו למעלה באויר ועינו למטה בעפר ובכך תהיה עינו למטה כי יזכור כי רוח שהוא אויר (ורוח) ילך למעלה וגופו שהוא עפר ישנו אל האדמה וזהו ענין עופרת כמיש וכשיתפלל יחשוב כן ברהו למעלה ונפשו לארץ ואז תהיה תפלתו בהכנעה וכבוד ראש וכבר נודע כי כל הכורים לצרוף זהב וכסף שורשם עופרת כי הוא המסיר כל סיגים ובדילים ומזכזך הכל נקי ובהיר בשחקים והמעם היותו עפר יסודי ואם כן כל הסיגים נדבקים בו כי הכל היה מעפר והכל שב לעפר וכן התפלה כל החטאים ופשעים בהרהור ובמעשה שיחמא אדם ויהיו פגמים וסיגים בנשמתו כשיתפלל בהכנעה וכבוד ראש ויבקש מחילה אז יסורו כל הסיגים והכל נדבקים בו ככור הזה כור לזהב וכסף ואחר התפלה יהיה וך נקי כי הכור צורף הכל ומצרף הנשמה כי בתפלה והכנעה כל הסיגים מצורפים ובפרטות הגאווה והכעס הכל בהכנעת ושפלות התפלה ממתיקן כי היא המבטלת כח הגאווה והכעס בעמדו בהכנעה וזכור בעמדו השפל ותכליתו כנגד אכלו עש וכמו שאמרו (במדבר רבה כא כא) תמיד יש שחר מבטל עונות הלילה ותמיד של בין ערבים עונות היום כן התפלה בשחר ובערב מצרפת ככור כל העונות והסיגים החטאים קמנים סירכא בת יומא ועברו בכור בעלמא והוא ישאר נקי כשלג ילבין למאוד וזהו מה שאמרו כי אנשי כנסת הגדולה חרדו אולי יהיו בעלי תורה פוגמים בחטאים כל שהוא וימצא השמן פתחון פה לקטרג לואת לקחו אבר ועופרת ונתנו אפומיה הרצון כי תיקנו סדר תפלה בבוקר ובערב כי קודם אנשי כנסת הגדולה לדעת הרבה פוסקים תפלה לאו דאורייתא כלל ואפילו לדעת הרמב"ם לא היה רק פעם אחת ביום בלי זמן וסדר כלל ואנשי כנסת הגדולה תקנו נוסח וסדר וקביעות כראוי בבוקר ובערב וזהו עופרת כנ"ל שהוא כור הזהב והכסף להסיר כל סיגים ועונות וזהו ושדי אפומיה כי זהו הנמסר לפה לדבר ולהתפלל וזהו השואב קולו של מקטרג דאף כי יחמא איש לאלהים תבוא התפלה בבוקר ובערב ותצרף ותטהר כל יראי ה' להסיר כל בדליהם ותפלה בכונה יום ביומו סותמת כל פה מקטרג ומסמין ומבטלת החטאים הבאים במקרה וגוררת התאוה בכל אופן למאוד הועילו אנשי כנסת הגדולה ובראשם עזרא בתקנתם תורה ותפלה במלט יצר הרע דעבודה זרה:

מלאת מנחת יצחק

מקאמרנא זצ"ל (46) – להמשיך מקדשת שבת הארות למחשבות קדושות

הנה תהלות לאל עליון וזה אותנו ה' יתברך להוסיף מדור חדש שהתחלנו בס"ד זה מכבר, שמפדתו הפשוטה להלחיב לבות ישראל קדושים לאביהם שבשמים גם במצבים הכי קשים ונסיונות "שלא נדע" הכל לא מדילי אלא מהרב הנאון המפרסם בנגלה ובנסתר בויציא קדישא חסידיא ופרישא בנן של קדושים בקשית מוהר"ר יצחק יהודה יחיאל ספרין זצ"ל אב"ד דק"ק קאמרנא בעל "היכל הברכה ו"אוצר החיים" ועוד... האדמו"ר מקאמרנא איש קדוש וכל רז לא אניס לה, שופך אור חדש ומצחצח החדשים שלא שמעתם און ביאורים נפלאים מוזיות שונות המשלבים את הלב ומגלים רק מפה מאור תורתו הזורח תורת אמת, ובאמת שיש בדבריו הרבה משגים בנפלה, ודבריו דברים עמקים, אף החלק העקרי שנתמקד בו במדור זה הוא לשוננו הנהב ואהבת ישראל ללא גבול, לשונות של עידוד ותמיכה, הכלה רך ולמנוח נפשות פצועות הזקוקות כל כך ליחס של אבא אוהב ותומך, נומע תקנה, והתהלה הדרשה ואור חדש מפציע ומחדש את הבריות בהיות הדרשה ולב שמת, ובמוחני שגם מי שלא מבין בסוד הענינים, ימצא מרגוע ונפשו וכו"ש מי שזכר בא בסודם של דברים ודרך סלולה להתחדש לנער מעליו את כל הצרות וקבריה הדרשה להתקרב לאבא שבשמים שאוהב אותנו אהבה שכמעט שגן תמותה לא יכול

לתפס ולהכיל, האדמו"ר ממש מלוח אותך יד ביד ומראה לך את הדרך לצאת מהצרה שלך. ולהדבק בו יתברך. ולאו מה שפצת צהקקמה "קחו ספרי והשתעשעו צו וצמוכתי פי לך נכרתי שנתפשט על ידי החכמה זאת צעולם על פי דרכי מין אור צבעת המים חמון מפלח חמון מקסה רבנו הקדוש אור המאיר אור עינינו יתקבל בן חליטור בן שרה הריב"ש טוב אשר האיר עינינו בצורו נלך עד ביאת ינו ורחמי פלמיקו הקדושים מסמנים מן הקדוש האהב ומחמם השילני הגביה וס' והקשה לך רחי על חליטות צדוקים שסכרנו לי מלך המנוח לנחירי קחם פלמי נסמך משלשה גזולי עולם ואין צי פחד משום פגע ונגע פי כתי לך ועלום פלחיה פמיו והכרנו לי לכפצ בן ודמנו אורי לכף זכות ואני מסמך דביעי למן הריב"ש או פלמי ודי ודי זכה הכנה והכנה לא יגנה: ומעתה, יש להתחזק ולהוסיף קדשה ובפרט בזמן הזה בימים ימי מלחמה, שבהם בלנו וקוקים להגנה פנימית והיצוניות גם יחד ואנהנו נצבים באמצע מסעינו לקראת חג הפורים ופסה הבעל"ם, ולזה צריך להשתמש במה שהספקנו למען פתח התנבחה ולכן יש לנצל הזדמנות פז זאת להתאמן ולהתקרב אל ה' יתברך, בסיום כל מאמר נשתדל לסכם את דברי הרב כדי שנוכל לצאת עם "פעקאלע" וה' יהיה בעזרנו. זו ההקדמה תשאר בכל שבוע, אז אם אתה כבר מכיר, פשוט דלג

